

Prima instanță - Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan-Vodă (jud. : I. Nașcu)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

ÎN C H E I E R E

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Cooperativa de Consum Ștefan Vodă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cooperativa de Consum Ștefan Vodă împotriva lui Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 5 decembrie 2019, prin care s-a admis apelul declarat de Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile, s-a modificat hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă din 18 martie 2018 în sensul diminuării cuantumului sumelor încasate,

c o n s t a ț ă :

La 11 iulie 2016, Cooperativa de Consum Ștefan Vodă s-a adresat în instanța de judecată, cu cererea de chemare în judecată, ulterior fiind concretizată împotriva lui Rusu Nicolae Ion și Cotelnic Vasile Tudor solicitând încasarea de la Rusu Nicolae cheltuielile pentru asistența juridică, pe cauzele civile examinate anterior în sumă de 28 400 lei și pe cauza dată în sumă de 10 337 lei, în total suma de 38 737 lei, iar de la Cotelnic Vasile cheltuielile pentru asistența juridică pe cauzele civile examinate anterior suma de 3150 lei și pe cauza dată suma de 1410 lei, în total suma de 4560 lei.

În motivarea acțiunii a reiterat că, în procedura Judecătoriei Ștefan Vodă s-a aflat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile împotriva Cooperativei de Consum Ștefan Vodă și Baluța Alexandru, Nițelea Vasile, Buzgan Pavel, Romanov Larisa, Sîrghii Iulia și Secrieru Tatiana, privind declararea ilegală a calității de membru a Biroului Executiv al Cooperativei de Consum Ștefan Vodă.

Pe parcursul examinării cauzei Cooperativa de Consum Ștefan Vodă a fost atrasă în proces ca copârât.

Prin hotărârea Judecătoriei Ștefan Vodă din 22 decembrie 2014, acțiunea menționată supra a fost respinsă ca neîntemeiată.

Reclamantul a indicat că, la examinarea cauzei în prima instanță Cooperativa de Consum Ștefan Vodă a fost asistată de avocatul Arpentii Liliana, în baza contractului de asistență juridică nr. 10 din 20 septembrie 2014, iar pentru serviciile juridice acordate,

consultații, întocmirea și depunerea actelor procedurale, reprezentarea în instanța de judecată, avocatul a încasat onorariu în sumă de 6000 lei, fapt confirmat prin factura fiscală Seria PA nr. 1000814 din 01 octombrie 2014 și Ordinul de transfer nr. 582 din 17 noiembrie 2014.

La 22 decembrie 2014, Rusu Nicolae a declarat apel împotriva hotărârii respective iar prin decizia din 17 iunie 2015, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat de către Rusu Nicolae ca neîntemeiat și a menținut hotărârea primei instanțe.

Decizia a rămas definitivă prin neatacare la 17 august 2015.

În referință, dar și pe parcursul examinării cauzei respective, Cooperativa de Consum Ștefan Vodă a solicitat încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică, însă instanța de judecată a omis să se pronunțe asupra cheltuielilor de judecată solicitate.

Prin hotărârea Judecătorei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 18 martie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de Cooperativa de Consum Ștefan Vodă, a fost admisă integral.

S-a încasat de la Rusu Nicolae în beneficiul Cooperativei de Consum Ștefan Vodă cheltuielile de judecată în sumă totală de 38 737 lei.

S-a încasat de la Cotelnic Vasile în beneficiul Cooperativei de Consum Ștefan Vodă cheltuielile de judecată în sumă totală de 4560 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19 martie 2019 Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile au declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 18 martie 2019, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 5 decembrie 2019 a fost admis apelul declarat de Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile.

S-a modificat hotărârea Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 18 martie 2019 diminuând quantumul cheltuielilor de judecată dispuse spre încasare de la Rusu Nicolae de la suma de 38 737 lei până la 15 000 lei, iar de la Cotelnic Vasile de la suma de 4560 la suma de 3000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța a constatat că, suma cheltuielilor de judecată, încasată de către instanța de fond de la Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile este disproporționată și în raport cu complexitatea cauzei, lucrul avocatului, dar și cu principiul rezonabilității și echității.

Cuquantumul rezonabil a cheltuielilor de asistență juridică încasat de la Rusu Nicolae în beneficiul Cooperativei de consum Ștefan Vodă, pentru; cauza civilă la cererea depusă de Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile împotriva Cooperativei de Consum Ștefan Vodă și Baluța Alexandru, Nițelea Vasile, Buzgan Pavel, Romanov Larisa, Sîrghii Iulia și Secrieru Tatiana, privind declararea ilegală a calității de membru a Biroului Executiv al Cooperativei de Consum Ștefan Vodă, Cooperativa de Consum Ștefan Vodă; Cauza civilă la cererea lui Rusu Nicolae împotriva ÎS ”Camera înregistrării de Stat” și Cooperativa de Consum Ștefan Vodă privind anularea deciziei Oficiului Teritorial Căușeni al ÎS ”Camera înregistrării de Stat” privind înregistrarea modificărilor datelor din registrul de Stat al Persoanelor Juridice; Pe marginea acțiunii civile la cererea Cooperativei de Consum Ștefan Vodă împotriva lui Rusu Nicolae privind constatarea nulității actelor juridice și a calității de membru al Cooperativei de Consum, constituie suma de 15 000 lei, care include atât examinarea cererilor în prima instanță, cât și soluționarea pricinilor, pe baza aceluiași probe în instanțele ierarhic superioare.

De asemenea, instanța de apel a reținut că și cuantumul cheltuielilor de asistență juridică încasată de la Cotelnic Vasile în beneficiul Cooperativei de consum Ștefan Vodă, pentru cauzele civile menționate supra, în care apelantul era parte, nu poate fi mai mare de 3000 lei, reprezentând o sumă echitabilă și rezonabilă

La 27 februarie 2020, Cooperativa de Consum Ștefan Vodă a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 decembrie 2019, solicitând casarea acesteia menținerea hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 18 martie 2019.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel.

Recurentul a reiterat că, instanța de fond examinând toate probele prezentate și anexate la materialele cauzei o pronunțat o hotărâre întemeiată. Corect a reținut că, la examinarea acțiunii depuse de Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile împotriva Cooperativei de Consum Ștefan Vodă și Baluța Alexandru, Nițelea Vasile, Buzgan Pavel, Romanov Larisa, Sîrghii Iulia și Secrieru Tatiana, privind declararea ilegală a calității de membru a Biroului Executiv al Cooperativei de Consum Ștefan Vodă, Cooperativa de Consum Ștefan Vodă, a fost asistată de către avocatul Arpentii Liliana, contract de asistență juridică nr. 10 din 02 septembrie 2014.

Pentru serviciile juridice acordate, studierea actelor, consultații, întocmirea și depunerea actelor procedurale, reprezentarea în instanța de judecată, în cele 3 cauze civile avocatul a încasat onorarii în sumă de 43 297 lei, fapt confirmat prin contractele de asistență juridică și facturile fiscale.

Recurentul a indicat că, nu este de acord cu argumentul instanței de apel precum că pentru nici una din cele trei cauze juridice civile, Cooperativa de Consum Ștefan Vodă nu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată, însă și-a rezervat dreptul încasării acestora într-un proces separat.

Instanța de apel a apreciat ca întemeiată și legală hotărârea instanței de fond prin care s-a constatat oportunitatea încasării cheltuielilor de judecată de la Rusu Nicolae și Cotelnic Vasile în beneficiul Cooperativei de Consum Ștefan Vodă și respectiv a considerat ca nefondate argumentele apelanților în sensul respingerii integrale a pretențiilor privind recuperarea cheltuielilor de asistență juridică.

Astfel Cooperativa de Consum Ștefan Vodă are dreptul de a solicita compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei civile, în temeiul art. 63 alin.(1), (2) și (5) al Legii cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 5 decembrie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recurentul a indicat că cu decizia motivată a instanței de apel a făcut cunoștință la 27 decembrie 2019.

Cererea de recurs a fost declarată la 27 februarie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 19 martie 2020 instanța de recurs a comunicat intimaților copia recursului, informând despre necesitatea depunerii referinței, fiind recepționat de către Rusu Nicolae la 25 martie 2020, iar de către Cotelnic Vasile la 01 aprilie 2020, fapt confirmat prin avizele de recepție (f. d. 193-194 Vol. II).

Prin referința depusă la 13 aprilie 2020, Rusu Nicolae a invocat că instanța de apel a examinat cauza obiectiv, multilateral și sub toate aspectele, aplicând corect normele de drept material și procesual. A apreciat realitatea cheltuielilor necesare, rezonabile și proporționale suportate de către recurent în examinarea cauzelor civile și corect a diminuat cuantumul cheltuielilor de judecate încasate de prima instanță. A solicitat respingere recursului.

Intimatul Cotelnic Vasile până la data examinării recursului, referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o

reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Cooperativa de Consum Ștefan Vodă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Cooperativa de Consum Ștefan Vodă.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru